

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства охорони
здоров'я України

Від 09.12.2011 № д732

Реєстраційне посвідчення

№ UA/18895/02/02
UA/18895/02/02

ІНСТРУКЦІЯ
для медичного застосування лікарського засобу

Ацетазоламід
(Acetazolamide)

Склад:

діюча речовина: ацетазоламід;

1 таблетка містить 125 мг ацетазоламіду;

допоміжні речовини: лактози моногідрат, натрію крохмальгліколят, крохмаль кукурудзяний, повідон, тальк, магнію стеарат.

1 таблетка містить 250 мг ацетазоламіду;

допоміжні речовини: лактози моногідрат, натрію крохмальгліколят, крохмаль кукурудзяний, повідон, тальк, магнію стеарат.

Лікарська форма. Таблетки.

Основні фізико-хімічні властивості:

таблетки по 125 мг: круглі плоскі таблетки білого кольору з тисненням "LS720" на одній стороні та рискою, що розділяє таблетку навпіл, на іншій стороні.

таблетки по 250 мг: круглі опуклі таблетки білого кольору з тисненням "LS721" на одній стороні та рисками, що розділяють таблетку на чотири частинки, на іншій стороні.

Фармакотерапевтична група. Протиглаукомні препарати і міотичні засоби. Інгібітори карбоангідрази. Код ATХ S01E C01.

Фармакологічні властивості.

Фармакодинаміка.

Діуретичний, протиглаукомний, протиепілептичний засіб. Механізм дії зумовлений вибірковим пригніченням карбоангідрази – ферменту, що каталізує оборотну реакцію гідратації діоксиду вуглецю і подальшу дисоціацію вугільної кислоти. Діуретичний ефект зумовлений пригніченням активності карбоангідрази у нирках (головним чином у проксимальних ниркових канальцях), що призводить до зниження реабсорбції бікарбонату, іонів натрію і калію, посилення діурезу, підвищення pH сечі, збільшення реабсорбції аміаку. Не впливає на екскрецію іонів хлору. У результаті пригнічення карбоангідрази циліарного тіла зменшує секрецію водянистої вологи і знижує внутрішньоочний тиск. Пригнічення карбоангідрази у головному мозку призводить до накопичення СО₂ у мозку і гальмування надмірних пароксизмальних розрядів нейронів, що зумовлює протиепілептичну активність препарату. Застосування препаратору при підвищенному внутрішньочерепному тиску пов'язане з пригніченням карбоангідрази у судинних сплетіннях шлуночків головного мозку і зниженням продукування спинномозкової рідини.

Фармакокінетика.

Всмоктування

Ацетазоламід добре всмоктується із травного тракту. Максимальна концентрація C_{max} у плазмі крові досягається через 1–3 години після застосування. Невеликі концентрації ацетазоламіду зберігаються у крові упродовж 24 годин.

Розподіл

Ацетазоламід розподіляється у багатьох тканинах. Завдяки високому спорідненню з карбоангідразою накопичується переважно у тканинах, що містять цей фермент, зокрема в еритроцитах, нирках, м'язах, тканинах очного яблука і центральній нервовій системі. Препарат не накопичується у тканинах.

Фракція з білками становить 70–90 % від загального вмісту ацетазоламіду в крові. Період напіввиведення становить 4–9 годин.

Ацетазоламід проникає через плацентарний бар'єр.

У невеликих кількостях проникає у грудне молоко.

Метаболізм

Ацетазоламід не метаболізується.

Виведення

Препарат виділяється нирками у незміненому вигляді. Після прийому внутрішньо близько 90 % прийнятої дози виводиться із сечею протягом 24 годин.

Клінічні характеристики.

Показання.

Лікування глаукоми:

- хронічна відкритокутова глаукома;
- вторинна глаукома;
- закритокутова глаукома (для короткоспеціфичної передопераційної терапії та перед офтальмологічними процедурами, для зменшення внутрішньоочного тиску).

Лікування набряків:

- при серцевій недостатності;
- набряків, спричинених прийомом лікарських засобів.

Лікування епілепсії (у комбінації з іншими протисудомними засобами):

- *petit mal* (малі напади) у дітей;
- *grand mal* (великі напади) у дорослих;
- змішаної форми.

Лікування висотної хвороби (препарат скорочує час акліматизації, але його вплив на прояви цієї хвороби незначний).

Протипоказання.

Підвищена індивідуальна чутливість до компонентів препарату і сульфонамідів, порушення функції печінки та нирок, гостра ниркова недостатність, печінкова недостатність, гіпонатріемія та/або гіпокаліємія, хвороба Аддісона, недостатності надніркових залоз, гіперхлоремічному ацидоzu. Ацетазоламід протипоказаний пацієнтам із цирозом печінки, оскільки це може підвищувати ризик печінкової енцефалопатії.

Довготривале застосування ацетазоламіду протипоказано пацієнтам із хронічною декомпенсованою закритокутовою глаукомою, оскільки у випадку повного закриття кута камери ока погіршення перебігу глаукоми буде маскуватися зниженим внутрішньоочним тиском.

Сечокам'яна хвороба (при гіперкальціурії), цукровий діабет, уремія.

Взаємодія з іншими лікарськими засобами та інші види взаємодій.

- Ацетазоламід може посилювати дію антагоністів фолієвої кислоти, гіпоглікемічних засобів та атикоагулянтів, які застосовують внутрішньо.

- Одночасне застосування ацетазоламіду з ацетилсаліциловою кислотою може привести до тяжкого ацидозу та токсично вплинути на центральну нервову систему з ризиком розвитку анорексії, тахіпноє, летаргічного стану, коми з можливим летальним наслідком.
- При одночасному застосуванні ацетазоламіду із серцевими глікозидами або лікарськими засобами, що підвищують артеріальний тиск, дозу першого необхідно змінити.
- Ацетазоламід порушує метаболізм фенітоїну, підвищуючи концентрації останнього в сироватці крові. У пацієнтів, які застосовують ацетазоламід із певними протисудомними засобами (фенітоїном, примідоном), спостерігалася тяжка форма остеомалляції.
- Одночасне застосування ацетазоламіду з амфетамінами, атропіном або хінідином може посилювати їхню побічну дію. Знижується виведення амфетаміну і хінідину, тому можливе подовження часу дії амфетаміну і посилення дії хінідину шляхом підвищення рівня pH сечі в ниркових канальцях.
- Ацетазоламід може підвищувати або знижувати концентрацію глюкози в крові, що слід враховувати при лікуванні цукрового діабету. Може знадобитися зміна дози інсулуїн або пероральних гіпоглікемізуючих препаратів.
- Ацетазоламід посилює виведення літію та може зменшити рівень літію у плазмі крові.
- Ацетазоламід може підвищувати концентрацію карбамазепіну у плазмі крові.
- При одночасному застосуванні ацетазоламіду підвищується ризик появи токсичних ефектів саліцилатів, препаратів наперстянки, карбамазепіну, ефедрину, недеполяризуючих міорелаксантів.
- Сучасний ефект ацетазоламіду посилюється теофіліном, послаблюється кислотоутворючими діуретиками.
- Були поодинокі повідомлення про зниження рівня прамідону у сироватці крові та збільшення рівня карбамазепіну при їх одночасному застосуванні з ацетазоламідом.
- Через можливі адитивні ефекти не рекомендується одночасне застосування з іншими інгібіторами карбоангідрази.
- Циклоспорин: ацетазоламід може підвищувати рівень циклоспорину.
- Метенамін: ацетазоламід може порушувати антисептичний ефект метенаміну щодо сечі.
- Бікарбонат натрію: одночасне застосування ацетазоламіду з бікарбонатом натрію підвищує ризик утворення ниркових конкрементів.

Особливості застосування.

Були повідомлення про суїциdalні думки та поведінку у пацієнтів, які лікувалися протиепілептичними лікарськими засобами за різними показаннями. Мета-аналіз рандомізованих плацебо-контрольованих досліджень також показав невелике підвищення ризику суїциdalних думок та поведінки. Механізм такого ризику невідомий, та доступні дані не виключають можливості підвищення ризику для ацетазоламіду.

Тому слід проводити моніторинг щодо ознак суїциdalних думок та поведінки, а також розглянути необхідність відповідного лікування. Пацієнтам (та особам, які наглядають за пацієнтами) слід рекомендувати негайно звертатися по медичну допомогу при виникненні ознак суїциdalних думок чи поведінки.

Ацетазоламід, призначений у дозах, вищих за рекомендовані, не призводить до збільшення діурезу, однак може спричиняти сонливість і парестезію, іноді може привести навіть до зменшення діурезу. За певних умов, однак, необхідно застосовувати дуже великі дози у комбінації з іншими діуретиками для забезпечення діурезу при повній рефрактерній серцевій недостатності.

Під час лікування ацетазоламідом відзначали як зниження, так і підвищення рівня глюкози у плазмі крові, це слід враховувати при призначенні лікарського засобу з порушенням толерантності до глюкози або цукровим діабетом.

При тривалій терапії необхідні особливі міри перестороги. Слід попередити пацієнта про необхідність повідомляти про усі випадки появи змін з боку шкіри. Рекомендується проводити періодичний моніторинг картини крові та рівня електролітів у сироватці крові (особливо рівня калію і pH крові), а також контроль картини периферичної крові. Мали місце летальні наслідки через серйозні реакції на сульфонаміди, хоча такі випадки були рідкими. У випадку різкого зменшення кількості формених елементів крові або появи токсичних змін з боку шкіри препарат необхідно терміново відмінити.

Застосовувати з обережністю при емболії легеневої артерії та емфіземі легенів, непрохідністю/обтурацією нижніх дихальних шляхів, у яких може бути знижена альвеолярна вентиляція, при нирковій недостатності, а також хворим літнього віку у зв'язку з підвищеним ризиком розвитку метаболічного ацидозу.

У пацієнтів із конкрементами у нирках в анамнезі слід оцінити співвідношення ризик/користь для подальшого осадження конкрементів.

Препарат алкірезує сечу.

Розвиток генералізованої еритеми на тлі застосування лікарського засобу, що супроводжується появою пустул та гарячки, може бути симптомом гострого генералізованого екзематозного пустульозу. При діагностиці такого стану лікування ацетазоламідом слід відмінити, у подальшому призначення лікарського засобу протипоказано.

У разі гіперчутливості можливе виникнення симптомів, які можуть загрожувати життю пацієнта, наприклад, синдром Стівенса-Джонсона, синдром Лайелла, близкавичний некроз печінки, агранулоцитоз, апластична анемія та геморагічний діатез.

У випадку розвитку шкірних або гематологічних проявів прийом препарату слід негайно припинити.

Ацетазоламід слід з обережністю призначати пацієнтам, які приймають ацетилсаліцилову кислоту (високі дози), оскільки існує імовірність розвитку анорексії, прискорення дихання, летаргічного стану, коми та навіть летального наслідку.

При пропусканні чергової дози не слід підвищувати дозу у наступний прийом.

Якщо пацієнт приймає ацетазоламід довше 5 днів, є ризик розвитку метаболічного ацидозу.
Лабораторні дослідження

Рекомендується проводити контроль картини крові та рівня тромбоцитів на початку лікування та періодично протягом лікування, також рекомендується контролювати рівень електролітів плазмі у крові.

Застосування у період вагітності або годування груддю.

Вагітність

Ацетазоламід проникає через плацентарний бар'єр. Застосування препарату у період вагітності протипоказано.

Годування груддю

Ацетазоламід у невеликій кількості проникає у грудне молоко. Під час застосування препарату годування груддю слід припинити.

Здатність впливати на швидкість реакції при керуванні автотранспортом або іншими механізмами.

Ацетазоламід у високих дозах може спричиняти сонливість, рідше – стомлюваність, запаморочення, атаксію та дезорієнтацію. Тому під час лікування ацетазоламідом не слід керувати потенційно небезпечними механізмами та автомобілем.

Спосіб застосування та дози.

Препарат приймати внутрішньо.

Лікування глаукоми

Дозу препарату визначати індивідуально залежно від внутрішньоочного тиску.

Рекомендовані дози для дорослих:

При відкритокутовій глаукомі	250 мг 1–4 рази на добу. Доза понад 1000 мг не підвишує терапевтичну ефективність.
При вторинній глаукомі	250 мг кожні 4 години. У деяких пацієнтів терапевтичний ефект спостерігається після прийому 250 мг двічі на добу (тривале призначення не показано).
При гострих нападах закритокутової глаукоми	250 мг 4 рази на добу.

Лікування епілепсії

Дорослі та діти	Як правило, 8–30 мг/кг маси тіла на добу. Дозу застосовувати в 1–4 прийоми. Оптимальна доза становить 375–1000 мг.
-----------------	--

При одночасному застосуванні ацетазоламіду з іншими протисудомними препаратами початкова доза першого має становити 250 мг на добу. Дозу при необхідності підвищувати поступово. Для дітей доза не має перевищувати 750 мг на добу.

Лікування набряків при серцевій недостатності та набряків, спричинених застосуванням лікарських засобів

Початкова доза від 250 до 375 мг один раз на добу вранці (5 мг/кг).

Найкращий діуретичний ефект спостерігається, якщо застосовувати препарат через день або через 2 дні з одноденною перервою.

При лікуванні серцевої недостатності ацетазоламід призначати на тлі загальноприйнятій терапії (наприклад, призначення глікозидів наперстянки, низькосольова дієта та поповнення дефіциту калію).

Лікування висотної хвороби

Рекомендована добова доза становить 500–1000 мг, розподілена на кілька прийомів. У разі передбачуваного швидкого підйому на висоту (більше 500 м на добу) рекомендована доза становить 1000 мг, розподілена на кілька прийомів.

Препарат слід приймати за 24–48 годин до підйому вгору, а в разі появи симптомів хвороби лікування слід продовжити ще 48 годин або більше при необхідності.

Набряк, спричинений застосуванням лікарських засобів

Рекомендована доза становить від 250 до 375 мг ацетазоламіду один раз на добу протягом одного-двох днів, чергуючи з днем відпочинку.

Діти.

Препарат застосовувати для лікування дітей віком від 3 років тільки як допоміжну терапію при епілепсії.

Передозування.

Не описані симптоми передозування та гострого отруєння у людей. У випадку передозування можливі порушення електролітного балансу, ацидоз і порушення з боку центральної нервової системи (сонливість, парестезії); іноді – зменшення діурезу. Тому слід контролювати концентрації, електролітів в плазмі крові, особливо калію, а також pH сечі.

Лікування.

Відміна препаратору, симптоматична терапія, при ацидозі призначати бікарбонати. Ефективний гемодіаліз. Специфічного антидоту не існує.

Побічні реакції.

Під час лікування ацетазоламідом спостерігалися наступні побічні явища, зазначені нижче, з такою частотою виникнення: дуже часто ($\geq 1/10$), часто ($\geq 1/100, < 1/10$), нечасто ($\geq 1/1000, < 1/100$), рідко ($\geq 1/10000, < 1/1000$), дуже рідко ($\geq 1/100000, < 1/10000$), частота невідома (не може бути визначена згідно з наявною інформацією).

З боку системи крові

Рідко: апластична анемія, тромбоцитопенія, агранулоцитоз, лейкопенія, тромбоцитопенічна пурпura, пригнічення кісткового мозку, панцитопенія.

В окремих випадках при тривалому застосуванні – гемолітична анемія.

З боку обміну речовин

Часто: анорексія, метаболічний ацидоз, порушення водно-електролітного балансу (у поєднанні з гіпонатріємією та гіпокаліємією).

Частота невідома: гіпокальціємія, зменшення маси тіла (при тривалому застосуванні).

З боку психіки

Нечасто: депресія.

З боку нервової системи та органів чуття

Часто: запаморочення, порушення смакових відчуттів, парестезії (відчуття повзання мурашок у кінцівках).

Нечасто: припливи, спрага, головний біль, дратівливість, зниження лібідо.

Повідомляли про поодинокі випадки: сонливість, сплутаність свідомості, в'ялій параліч, судоми.

Частота невідома: атаксія; при тривалому застосуванні – дезорієнтація, порушення дотику та чутливості, загальна слабкість, периферичний параліч; у поодиноких випадках – відчуття волосся на язиці.

З боку органів зору

Рідко: оборотна міопія.

З боку органів слуху та рівноваги

Рідко: шум у вухах, порушення слуху.

З боку шлунково-кишкового тракту

Нечасто: нудота, блювання, діарея, мелена.

З боку печінки та жовчовивідних шляхів

Нечасто: порушення функції печінки.

Рідко: близкавичний некроз печінки, гепатит, механічна жовтяниця.

Частота невідома: печінкова недостатність, печінкова коліка.

З боку шкіри та її похідних

Рідко: мультиформна еритема, синдром Стівенса-Джонсона, фотосенсибілізація, шкірний висип, синдром Лайелла, крапив'янка.

Частота невідома: гострий генералізований екзематозний пустульоз, свербіж, еритема.

З боку сечовидільної системи

Нечасто: нефролітіаз, кристалурія, ниркова коліка, пошкодження нирки, поліурія, гематурія, ниркова недостатність.

Рідко: глюкозурія.

Частота невідома: часте сечовипускання.

Загальні розлади

Часто: втомлюваність.

Нечасто: гарячка.

З боку імунної системи

Рідко: реакції гіперчутливості, включаючи анафілактичні реакції.

Дослідження

Дуже рідко: гіпоглікемія, гіперглікемія.

Ацетазоламід, як похідне сульфонаміду, може спричиняти побічні реакції, характерні для сульфонамідів.

Термін придатності.

2 роки.

Умови зберігання.

Зберігати в оригінальній упаковці при температурі не вище 25°C.

Зберігати у недоступному для дітей місці.

Упаковка. По 100 таблеток у флаконі, по 1 флакону в картонній коробці.

Категорія відпуску. За рецептром.

Виробник.

Манкайнд Фарма Лімітед

Місцезнаходження виробника та адреса місця провадження його діяльності.

Юніт-ІІІ, Блок Б & С, Віледж Кунжа, Рампур Гат Роуд, Опп. Дентал Коледж, Паонта Сахіб, Сірмаур, Хімачал Прадеш 173025, Індія (ІНД).

Дата останнього перегляду.

